

# HANDLEIDING ROLLENSPEL

<< ACTOREN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING >>

## → DUUR

60 minuten

## → GROEPSGROOTTE

15-30 personen

## → DOELGROEP

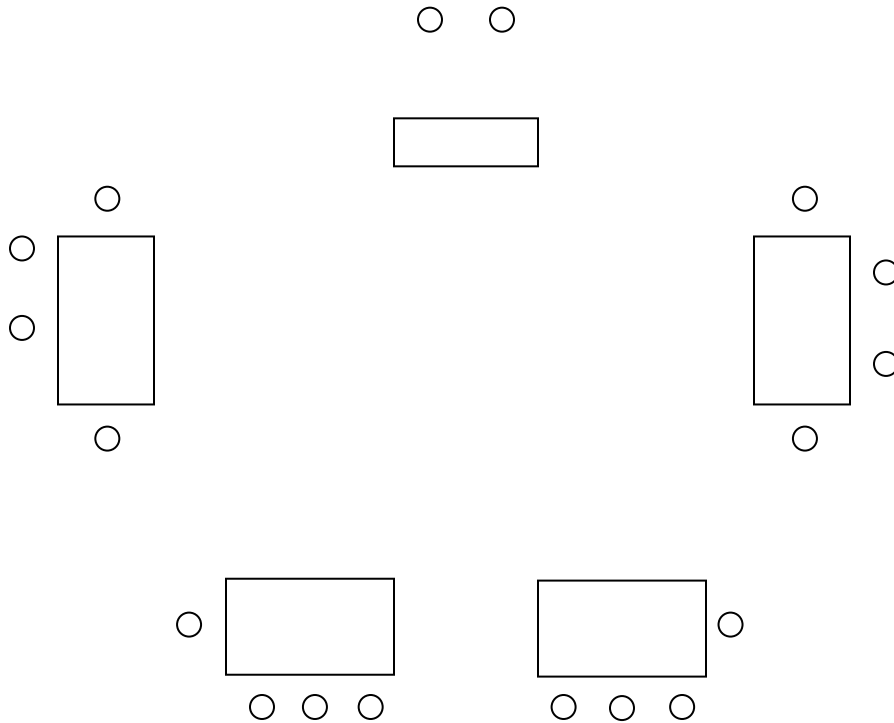
Iedereen **vanaf 16 jaar** met interesse in de Noord-Zuidproblematiek en de processen en actoren van ontwikkelingssamenwerking.

## → DOELSTELLING:

- Kennismaken met de verschillende actoren en hun verschillende rollen
  - o Billaterale samenwerking (BTC)
  - o Multilaterale samenwerking (Wereldbank)
  - o NGO's (Handicap International)
  - o Vierde pijler organisaties (Organisatie van/voor personen met een handicap)
- Begrijpen dat ontwikkelingssamenwerking niet iets eenduidig is.

→ ACCOMODATIE

Grote ruimte met voldoende verschuifbare tafels en stoelen voor het aantal spelers.



→ MATERIAAL

- Fiches met achtergrondinformatie per actor (4).
- Fiche met probleemomschrijving Zuid-Afrika – AIDS (4).
- Opdrachtblad
- Affiches met visuele voorstelling per actor (4).

→ SPELVERLOOP

## VOORBEREIDING

Deel de groep in 4 gelijke groepen.

Overhandig elke groep een affiche van één van de vier ontwikkelingsactoren.

## DEEL 1: PROBLEEMBESCHRIJVING

'De president van Zuid-Afrika' (=spelbegeleider of assistent) stelt dat de HIV/AIDS problematiek ernstige proporties aanneemt in Zuid-Afrika. Op de totale bevolking is 10,8% besmet met het virus. Voor personen met een beperking is de situatie nog schrijnender en er wordt geschat dat 14.1% van de personen met een beperking besmet zijn met het virus.

Doordat er te weinig middelen zijn om echt te investeren in het aanpakken van dit probleem, wordt het verwezenlijken van andere doelstellingen ook moeilijk in Zuid-Afrika.

Hij roept een aantal ontwikkelingsactoren bij elkaar om een antwoord te bieden voor de problematiek van de hoge HIV/AIDS besmettingen bij mensen met een beperking in Zuid-Afrika.

## DEEL 2: INLEVING IN ACTOR EN STRATEGIEBEPALING

De spelbegeleider deelt de verschillende fiches met een beschrijving van elke ontwikkelingsactor aan de respectievelijke actoren en de fiche met de probleemomschrijving van Zuid-Afrika en het blad met de beschrijving van de opdracht.

De spelbegeleider overloopt de opdracht met de deelnemers.

5': Deelnemers lezen probleembeschrijving en fiche van de ontwikkelingsactor

20': Vanuit die informatie stelt elke groep een strategie op vanuit de logica van hun organisatie

## DEEL 3

Alle actoren worden bij elkaar geroepen door de president van Zuid-Afrika. Hij wil graag horen welke strategieën soelaas kunnen bieden aan de HIV/AIDS problematiek die zijn land teistert.

Hij vraagt met wie de verschillende actoren samenwerken, met wie niet, en waarom?

Hij vraagt aan de verschillende actoren waarom hun strategie of aanpak beter is als de andere?

Zijn de strategieën duurzaam?

Houden de voorgestelde projecten voldoende rekening met toegankelijkheid voor personen met een handicap?

...

## → NABESPREKING

### FASE 1: STOOM AFLATEN.

Hoe was het om het spel te spelen?

Wat vond je fijn? Wat vond je minder fijn?

Hoe was het om een bepaalde organisatie te zijn?

Wie voelde zich ... (vervelend, arm, rijk, machtig, machteloos, bedrogen, ...) ? Wanneer was dat?

### FASE 2: WAT IS ER TIJDENS HET SPEL ALLEMAAL GEBEURD?

Hoe verliep de strategiebepaling?

Zijn er overeenkomsten of contracten afgesloten met bepaalde andere organisaties?

Had elke organisatie evenveel middelen en expertise?

### FASE 3: WAT HEB JE GELEERD? TOT WELKE CONCLUSIE KOM JE?

Zijn jullie vooral met je eigen organisatie bezig geweest of hebben jullie nagedacht hoe je met anderen kon samenwerken?

Heb je nieuwe dingen ontdekt die je eerder niet wist?

### FASE 4: LINK MET DE REALITEIT.

Zijn er tijdens het spel dingen gebeurd die ook in het echt gebeuren?

Kennen jullie voorbeelden van organisaties die samenwerken?

Zag je een verschil in de strategie van de Wereldbank en BTC enerzijds en HI en de vierde pijler anderzijds?

- *Concreter*
- *Meer samenwerking met lokale partners*
- *Vertrekken vanuit eigen filosofie of vanuit lokale realiteit?*

Sinds 1960 is het aantal actoren exponentieel toegenomen. Hierdoor is de hulparchitectuur heel complex geworden. Wat kunnen hiervan de gevolgen zijn?

- *Als hulpstromen slecht gepland zijn en niet voorspelbaar zijn => tot 25% van de waarde verloren*
- *Bos door de bomen?*
  - *Spelers en initiatieven overlappen op mondiaal vlak (onnuttige transactiekosten)*
  - *Voorname in gezondheidssector een acuut probleem. Bv. 3 wereldinitiatieven voor malariabestrijding*
- *Gevolgen vooral voelbaar in het Zuiden, waar publieke instanties en organisaties niet begrijpen waarom 3 anti-malaria initiatieven zich komen aanmelden, terwijl de gezondheidsinstellingen van het land het met weinig lokale en internationale middelen moeten stellen.*

Wat is jullie mening omtrent de vermaatschappelijking van ontwikkelingssamenwerking?

- *Heel veel kleine initiatieven waardoor het veld van ontwikkelingssamenwerking nog complexer wordt. Het wordt moeilijker voor de hulporganisaties om hun acties op elkaar af te stemmen.*
- *Langs de andere kant ontstaan vierde pijler initiatieven vaak vanuit een specifieke en concrete nood. De initiatieven zijn meestal ook ingebed in de lokale context.*

FASE 5: WAT ALS...

... Er een Internationaal Forum georganiseerd zou worden waarbij de verschillende ontwikkelingsactoren rond de tafel zouden gaan zitten?

*Begin december 2011 vond het vierde Forum over de doeltreffendheid van de hulp plaats in Busan (Zuid-Korea) in navolging van de Verklaring van Parijs (tweede forum) en de Accra Agenda voor Actie (derde forum) georganiseerd door de werkgroep doeltreffendheid van de hulp van OECD/DAC. Ongeveer 2000 afgevaardigden van overal ter wereld gingen de verbetering van de impact en de effectiviteit van ontwikkelingshulp na. Het was echt een mijlpaal voor de*

*civiele maatschappij omdat ze dit keer als volwaardige en gelijke actoren deelnamen aan de onderhandelingen. Verder werden nieuwe afspraken gemaakt om te zorgen dat de inspanningen binnen ontwikkelingssamenwerking leiden tot het effectief verminderen van armoede en het halen van de Millennium Ontwikkelingsdoelen.*

...De president van Zuid Afrika zelf over het geld kon beschikken om een inclusief HIV/aids preventie programma op te zetten?

*Basketfunding of begrotingshulp. We spreken van begrotingshulp wanneer het geld van de donoren direct op de staatsbegroting van het begunstigde land wordt ingeschreven.*

*Op die manier kan het begunstigde land meer activiteiten uitvoeren om de armoede te bestrijden, op basis van goedgekeurde meerjarenplannen (zogenaamde Poverty Reduction Strategies of armoedebestrijdingsplannen).*

*In tegenstelling tot de klassieke projecthulp is er bij begrotingshulp geen specifieke, identificeerbare doelstelling. Het is de overheid van het begunstigde land die samen met de donoren beslist hoe het geld zal worden gebruikt. Basket funding wordt gebruikt wanneer de donoren de middelen rechtstreeks willen kanaliseren naar specifieke uitgaven van een bepaald ministerie, omdat ze nog onvoldoende vertrouwen hebben in de capaciteit van het ministerie van Financiën om het geld te bestemmen voor prioriteiten van de armoedeverminderingplannen. In vele gevallen wordt basket funding gebruikt voor investeringsuitgaven op het platteland in onderwijs of gezondheidszorg.*

#### FASE 6: WAT NU?

Wat onthoud je van dit spel? Welke elementen blijven bij?

Verandert je houding door dit spel?

Wat zouden internationale organisaties kunnen veranderen?

Wat zou jij kunnen veranderen?

→ BRONNEN

BTCCTB (2010). Jaarverslag 2010. Online:  
[http://www.btcctb.org/files/web/publication/Jaarverslag\\_2010\\_NL.pdf](http://www.btcctb.org/files/web/publication/Jaarverslag_2010_NL.pdf)

De Bruyn, T. & Huyse, H. (2009). *De vierde pijler initiatieven van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking: Voorbij de eerste kennismaking*. Uitgevoerd in opdracht van het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking. Leuven: Katholieke Universiteit Leuven. Hoger instituut voor de arbeid.

Desmet, M. (2012). Ziet iemand nog de bomen door het bos? Complexe hulparchitectuur kost de wereld hoofdbrekens en veel geld. *Dimensie 3*, Januari – Februari.

Develtere, P. & Stessens, J. (2007). *De vierde pijler van de ontwikkelingsamenwerking in Vlaanderen: de opmars van de levensverbeteraar*. Leuven: Katholieke Universiteit Leuven. Hoger instituut voor de arbeid.

Develtere, P. (2009). *De vrije markt van de ontwikkelingssamenwerking*. Leuven: Davidsfonds Uitgeverij.

Relevante websites:

<http://www.btcctb.org/nl/home>

<http://www.4depijler.be/>

<http://www.handicapinternational.be/>

<http://www.worldbank.org/>